

Zichtbaarheid en helmdracht

Doelgroep

Tweede en derde
kleuterklas.

Organisatie

Vraag vooraf aan de kinderen om naast hun fluohesje ook hun fietshelm en ander fluo- of retroreflecterend materiaal mee te brengen (armbanden, rugzakhoezen, sleutelhangers, ...).

Materiaal

Zorg zelf voor:

- Fluorescerende en retroreflecterende materialen
- Zaklamp
- Fietshelm
- Bal
- Campagnelied Helm Op Fluo Top (op [YouTube](#) of [helmopfluotop.be](#))
- Instructiefilmpje voor het dansje (op [YouTube](#) of [helmopfluotop.be](#))

Vlaanderen
is veiliger verkeer

Beginsituatie

Heeft jouw school/klas al deelgenomen aan Helm Op Fluo Top? Dan is de kans groot dat je leerlingen al weten wat een fluohesje is. Maar vaak weten ze nog niet wat het nut ervan is. Andere fluorescerende en reflecterende materialen zijn waarschijnlijk nog nieuw voor hen.

Les

Lesbeschrijving

Weetje:

Hoewel we in het dagelijkse leven spreken over reflecterend materiaal, is de grijze strook op veiligheidskledij eigenlijk retroreflecterend. Wat is het verschil?

- **Reflecterende oppervlakken** kunnen het licht reflecteren in verschillende richtingen, afhankelijk van de invalshoek. Als je bijvoorbeeld met een zaklamp op een spiegel (reflecterend oppervlak) schijnt, zal de weerkaatsing enkel naar jou reflecteren als je loodrecht op de spiegel schijnt.
- **Retroreflecterende oppervlakken** bestaan uit duizenden microscopische glasbolletjes of prisma's, waardoor de stralen altijd in jouw richting terug schijnen, onafhankelijk van de hoek. Dus ook als je schuin op zo'n oppervlak schijnt, kaatst de straal in jouw richting terug. Vandaar het gebruik in veiligheidskledij en fluohesjes.

Lesfase 1: kringgesprek

- Leg alle fluo- en reflecterende materialen in de kring op de grond.
- Stel de volgende vragen:
  - ➔ Wat zie je liggen?
  - ➔ Hoe noemen we dat?
  - ➔ Wie heeft zo iets ook?
  - ➔ Welke kleur, vorm of tekening heeft die van jou?
  - ➔ Wanneer gebruik je het?
  - ➔ Waar dient het voor?
  - ➔ Dragen mama en papa het ook?
  - ➔ Welke dingen vallen nu het hardst op? (Dat noemen we fluorescerend.)

- Verduister de klas en schijn met een zaklamp op de materialen.

Stel volgende vragen:

- ➔ Welke dingen vallen nu het hardst op? (Dat noemen we retroreflecterend.)
- ➔ Wie heeft iets retroreflecterends op zijn jas of kledij? (Schijn er een keer op.)

Leg de kinderen uit dat ze overdag beter gezien worden met iets fluorescerends en dat ze daarom altijd fluo dragen als ze op klasuitstap gaan (bv. bibliotheek of schoolreis). Voeg ook toe dat ze 's avonds best iets retroreflecterend kunnen dragen. Met een fluohesje zijn ze dus zowel overdag als in het donker goed zichtbaar omdat een hesje zowel fluorescerende als retroreflecterende onderdelen bevat.

- Laat ook het nut van een fietshelm aan bod komen.

Vraag aan een of meerdere kinderen om in het midden van de kring op de grond te gaan zitten. Laat een zachte bal van maximum een meter hoog op hun hoofd vallen en vraag hen wat ze voelen. Doe nu hetzelfde terwijl ze een fietshelm dragen en vraag hen opnieuw wat ze voelen.

Leg de kinderen uit dat de helm hun hoofd en hun hersenen beschermt.

Lesfase 2: wie fluo draagt, is gezien!

Duid een zoeker aan en geef hem de zaklamp. Geef de helft van de leerling fluorescerend of retroreflecterend materiaal uit de kring en laat hen dat aandoen of vasthouden. Verduister nu de ruimte. De zoeker houdt zijn ogen gesloten en de andere kinderen verstoppen zich. Daarna gaat de zoeker met de zaklamp op pad. Wie gevonden is, gaat opnieuw in de kring zitten.

Het zal snel duidelijk worden dat leerlingen met fluorescerend en retroreflecterend materiaal aan gemakkelijker te vinden zijn. Vraag aan de kleuters waarom de leerlingen die fluorescerend en/of retroreflecterend materiaal droegen sneller gevonden werden.

TIP! Voeg het fluorescerende en reflecterend materiaal indien mogelijk toe aan de verkleedkoffer of doe de klaspop een fluohesje aan tijdens de donkere wintermaanden.

Lesfase 3: liedje

Om het project nog leuker te maken, heeft Helm Op Fluo Top een eigen liedje. Laat je kleuters het liedje al eens horen. Zo kunnen ze uit volle borst meezingen met de andere leerlingen. Leg de focus op het refrein. Dat zullen ze zeker snel kunnen meezingen. Als de strofes ook lukken: des te beter!

Breng het liedje als volgt aan:

1. Speel het liedje een keer volledig af. Laat de kleuters op het ritme rondstappen in de klas. Zing zelf het refrein al mee.
2. Verzamel alle kleuters terug en laat nu alleen het refrein een aantal keer na elkaar afspelen. Zing mee en doe daarbij het dansje (zie 'materiaal'). Laat de leerlingen mee de bewegingen maken en moedig hen aan om mee te zingen. Herhaal dit een aantal keer.
3. Speel daarna nog eens het volledige liedje af en laat de kinderen meedansen op het refrein. Tijdens de strofes stappen ze opnieuw op het ritme rond in de klas.

TIP! In de tweede en derde kleuterklas kan je de leerlingen zelf bewegingen laten bedenken voor tijdens de strofes. De danspassen uit het liedje zijn voor de meeste kleuters waarschijnlijk nog te moeilijk.

